

Sygn. akt IV U 1216/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 kwietnia 2014r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Katarzyna Antoniak
Protokolant	st. sekr. sądowy Dorota Malewicka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 23 kwietnia 2014r. w S.

odwołania W. A.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

z dnia 29 sierpnia 2013 r. Nr (...)

w sprawie W. A.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o prawo do emerytury

zmienia zaskarżoną decyzję i ustala W. A. prawo do emerytury od 01 września 2013r.

Sygn. akt: IV U 1216/13 **UZASADNIENIE**

Decyzją z 29 sierpnia 2013r. znak: (...)Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., działając na podstawie przepisów ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz ustawy z 26 stycznia 1982r. Karta Nauczyciela odmówił W. A. prawa do emerytury z uwagi na nieudowodnienie przez ubezpieczoną, że do 31 grudnia 2008r. osiągnęła staż ubezpieczeniowy (okresy składkowe i nieskładkowe) w wymiarze 30 lat, a ponadto nie udowodniła rozwiązania wszystkich stosunków pracy w charakterze nauczyciela. Organ rentowy podniósł, że na dzień 31 grudnia 2008r. okres zatrudnienia ubezpieczonej wynosi 29 lat i 10 dni, a do stażu ubezpieczeniowego nie uwzględniono okresu pracy ubezpieczonej w gospodarstwie rolnym od 8 czerwca 1978r. do 31 grudnia 1979r., gdyż w okresie tym ojciec ubezpieczonej C. G. prowadzący gospodarstwo rolne nie opłacał składki na ubezpieczenie społeczne rolników. W tym zakresie organ rentowy odwołał się uzasadnienia wcześniejszej decyzji z 20 czerwca 2012r. odmawiającej ubezpieczonej prawa do emerytury.

Odwołanie od w/w decyzji złożyła W. A. wnosząc o jej zmianę i przyznanie jej prawa do emerytury. Wniosła o zaliczenie do okresu zatrudnienia pracy wykonywanej w gospodarstwie rolnym rodziców w okresie od 8 czerwca 1978r. do 31 grudnia 1979r. Wskazała, że dla wliczenia okresów pracy w gospodarstwie rolnym w charakterze domownika do stażu ubezpieczenia pozostaje bez znaczenia to, czy za okresy te opłacono składki na ubezpieczenie społeczne rolników. Gdyby wymóg taki istniał to znalazłby odzwierciedlenie w przepisach ustawy. Tymczasem zastrzeżenia takiego brak (odwołanie k.2-5).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie powołując się na argumenty przytoczone w zaskarżonej decyzji (odpowiedź na odwołanie k.6-7).

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczona W. A. mając ukończony 51 rok życia, w dniu 1 sierpnia 2013r. wystąpiła do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z wnioskiem o emeryturę (wniosek o emeryturę z 1 czerwca 2013r. k.1 akt o emeryturę). W chwili składania wniosku ubezpieczona pozostawała w zatrudnieniu w S. P.w P. na stanowisku nauczyciela, przy czym rozwiązanie stosunku pracy miało nastąpić z dniem 31 sierpnia 2013r. Na podstawie przedłożonych do wniosku dokumentów organ rentowy ustalił, że na dzień 31 grudnia 2008r. ubezpieczona posiada okres zatrudnienia w wymiarze 29 lat i 10 dni (zamiast wymaganego okresu 30 lat). Rozpatrując uprawnienia ubezpieczonej do świadczenia organ rentowy uwzględnił okres pracy ubezpieczonej w gospodarstwie rolnym ojca C. G. od 1 stycznia 1980r. do 31 sierpnia 1982r. w wymiarze 2 lat i 8 miesięcy. Nie uwzględniono natomiast okresu pracy ubezpieczonej w tym gospodarstwie od 7 czerwca 1978r. (ukończenie 16. roku życia) do 31 grudnia 1979r. z uwagi na ustalenie, że w okresie tym ojciec ubezpieczonej nie podległ ubezpieczeniu społecznemu rolników (nie opłacał składki na ubezpieczenie społeczne rolników). Wskazując na powyższe, a także na nierozwiązanie wszystkich stosunków pracy, decyzją z 29 sierpnia 2013r. organ rentowy odmówił ubezpieczonej prawa do emerytury (decyzja z 29 sierpnia 2013r. k.12 akt o emeryturę).

Ubezpieczona urodziła się w dniu (...) w miejscowości Ł. gmina P. powiat (...). Ojciec ubezpieczonej C. G. od 1977r. posiadał i prowadził na terenie wsi Ł. gospodarstwo rolne o powierzchni 4,79 ha (zaświadczenie Wójta Gminy P. z 30 kwietnia 2012r. k.10 akt o emeryturę za wnioskiem z 10 maja 2012r.). Ubezpieczona od urodzenia mieszkała z rodzicami na terenie powyższego gospodarstwa. Po ukończeniu szkoły podstawowej ubezpieczona kontynuowała naukę w (...)w S.. Szkołę tę ukończyła w dniu 31 maja 1982r. (Świadectwo Dojrzałości Technikum Zawodowego k.4 akt o emeryturę za wnioskiem z 10 maja 2012r.). Po ukończeniu 16. roku życia – w dniu 7 czerwca 1978r. i do podjęcia pierwszej pracy zawodowej w dniu 1 września 1982r. ubezpieczona łączyła naukę w powyższej szkole z pracą w gospodarstwie rolnym rodziców. Rodzice ubezpieczonej na posiadanych gruntach uprawiali zboże i ziemniaki. Mieli krowy, hodowali trzodę chlewną i drób. W gospodarstwie był koń wykorzystywany do prac polowych. Zboże było uprawiane na paszę dla zwierząt, mleko było sprzedawane. Odległość z gospodarstwa w miejscowości Ł. do S., gdzie uczyła się ubezpieczona, wynosi około 32 kilometry. Ubezpieczona rozpoczynała naukę w szkole o godzinie 8, a kończyła około godziny 14. Ubezpieczona dojeżdżała rowerem z rodzinnej wsi do miejscowości N. odległej o około 3-4 km, a stamtąd pociągiem dojeżdżała do S.. Do domu wracała około godziny 15. W rozpatrywanym okresie ubezpieczona pracowała w gospodarstwie rolnym rodziców po około 4-5 godzin dziennie. Do stałych czynności, które wykonywała należały prace przy zwierzętach – przygotowanie karmy i karmienie zwierząt, pomoc przy dojeniu krów, wyprowadzanie krów na pastwisko i przyganie do budynków gospodarczych, pielnie ziemniaków i innego warzywa. Ponadto w zależności od pory roku okresowo dochodziły do tego prace polowe – przy żniwach, sianokosach, wykopkach. Wówczas praca ubezpieczonej w gospodarstwie rolnym znacznie się wydłużała. W dni wolne od szkoły oraz w ferie i wakacje praca ubezpieczonej w gospodarstwie rolnym przekraczała 8 godzin dziennie. Ubezpieczona ma 3 młodszych braci, z których najstarszy jest młodszy od niej o 4 lata, a najmłodszy o 17 lat. Z uwagi na wiek rodzeństwa, w rozpatrywanym okresie to na ubezpieczonej spoczywał obowiązek pomocy rodzicom w gospodarstwie rolnym. Ojciec ubezpieczonej nigdy nie pracował poza rolnictwem. Jej matka przez krótki okres pracowała w zakładzie produkcyjnym w miejscowości W. koło Ł. (zeznania świadków: W. K. k.12-12v – nagranie od minuty 20 do 26 i B. C. k.12v – nagranie od minuty 26 do 32 oraz zeznania ubezpieczonej k.12v-13 – nagranie od minuty 32 do 37 i k.11v-12 - nagranie od minuty 2 do 17).

Z dniem 31 sierpnia 2013r. ustało zatrudnienie ubezpieczonej w (...)w P. (świadectwo pracy z 26 sierpnia 2013r. k.14 akt emerytalnych za wnioskiem z 1 sierpnia 2013r.). Było to następstwem rozwiązania stosunku pracy przez pracodawcę ubezpieczonej na podstawie art.20 ust.1 pkt 2 ustawy Karta Nauczyciela w związku ze zmianami organizacyjnymi (pismo Dyrektora Zespołu Szkół w P. z 23 maja 2013r. k.7 akt emerytalnych za wnioskiem z 1 sierpnia 2013r.).

Ubezpieczona nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego (okoliczność niesporna, raport z analizy konta k.8 akt o emeryturę za wnioskiem z 1 sierpnia 2013r.).

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie W. A. podlegało uwzględnieniu.

Zgodnie z art.47 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń odrębne przepisy określają zasady przechodzenia na emeryturę, bez względu na wiek, nauczycieli urodzonych po dniu 31 grudnia 1948r., a przed dniem 1 stycznia 1969r. Przepis art.88 ust.1 ustawy z 26 stycznia 1982r. Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2014r., poz.191) stanowi, że nauczyciele mający trzydziestoletni okres zatrudnienia, w tym 20 lat wykonywania pracy w szczególnym charakterze, mogą – po rozwiązaniu na swój wniosek stosunku pracy – przejść na emeryturę. Zgodnie z ust.1a powyższego przepisu nauczyciele spełniający warunki określone w ustępie 1 mogą przejść na emeryturę również w wypadku rozwiązania stosunku pracy lub wygaśnięcia stosunku pracy w okolicznościach określonych w art.20 ust.1, 5c i 7. Wreszcie, zgodnie z ust.2a art.88 ustawy Karta Nauczyciela nauczyciele urodzeni po dniu 31 grudnia 1948r., a przed dniem 1 stycznia 1969r. zachowują prawo do przejścia na emeryturę bez względu na wiek, jeżeli:

- 1) spełnili warunki do uzyskania emerytury, określone w ust.1, w ciągu 10 lat od wejścia w życie ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, z wyjątkiem warunku rozwiązania stosunku pracy, oraz
- 2) nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, na dochody budżetu państwa.

W świetle powyższych uregulowań rozstrzygnięcie sprawy wymagało zbadania czy ubezpieczona do dnia 31 grudnia 2008r. spełniła przesłankę 30-letniego okresu zatrudnienia. Poza sporem pozostawało bowiem, że do wskazanej daty ubezpieczona posiada 20-letni staż pracy w charakterze nauczyciela, a ponadto nie jest ona członkiem otwartego funduszu emerytalnego. Analizując okoliczności sprawy Sąd doszedł do przekonania, że stanowisko organu rentowego utrzymującego, że ubezpieczona na dzień 31 grudnia 2008r. nie spełniła przesłanki 30-letniego okresu zatrudnienia jest błędne. W szczególności niezasadne jest twierdzenie o niemożności zaliczenia do okresu zatrudnienia okresu pracy ubezpieczonej w gospodarstwie rolnym położonym w miejscowości Ł. w okresie od 7 czerwca 1978r. do 31 grudnia 1979r., a zatem w wymiarze ponad 1,5 roku, z uwagi na to, że prowadzący gospodarstwo rolne ojciec ubezpieczonej C. G. nie podlegał w tym okresie ubezpieczeniu społecznym rolników (nie opłacał składki na to ubezpieczenie). Z niebudzących wątpliwości ustaleń Sądu wynika, że we wskazanym okresie ojciec ubezpieczonej prowadził przedmiotowe gospodarstwo rolne. Poza sporem pozostaje również to, że w tym okresie (od ukończenia 16. roku życia) ubezpieczona pracowała w przedmiotowym gospodarstwie rolnym w wymiarze powyżej 4 godzin dziennie. Świadczą o tym spójne zeznania świadków oraz samej ubezpieczonej (vide: ustalenia faktyczne), których co do zasady nie kwestionuje również sam organ rentowy (vide: zaskarżona decyzja k.12 akt emerytalnych za wnioskiem z 1 sierpnia 2013r. i decyzja z 20 czerwca 2012r. k.34 akt emerytalnych za wnioskiem z 10 maja 2012r.). W tym miejscu wskazać należy na regulację zawartą w art.10 ust.1 pkt 3 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, zgodnie z którym przy ustalaniu prawa do emerytury oraz przy obliczaniu jej wysokości uwzględnia się traktując jako okresy składkowe - przypadające przed dniem 1 stycznia 1983r. okresy pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16. roku życia, jeżeli okresy składkowe i nieskładkowe są krótsze od okresu wymaganego do przyznania emerytury, w zakresie niezbędnym do uzupełnienia tego okresu. Słusznie podnosi ubezpieczona, że wskazana regulacja nie uzależnia uwzględnienia pracy w określony, gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16. roku życia a przed dniem 1 stycznia 1983r. od opłacenia (za dany okres) składki na ubezpieczenie społeczne rolników przez osobę prowadzącą przedmiotowe gospodarstwo rolne. Warunkiem zaliczenia tego okresu przy ustalaniu prawa do emerytury jest stałe wykonywanie pracy w gospodarstwie rolnym w wymiarze czasu pracy wynoszącym co najmniej 4 godziny dziennie.

Reasumując, po zaliczeniu do okresu zatrudnienia ubezpieczonej okresu pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16. roku życia ,tj. poczynając od 7 czerwca 1978r. skończywszy na 31 sierpnia 1982r. stwierdzić należy, że ubezpieczona spełnia przesłankę 30-letniego okresu zatrudnienia na dzień 31 grudnia 2008r.

Mając na uwadze całokształt przedstawionych okoliczności na podstawie art.477.14§2 kpc Sąd zmienił zaskarżoną decyzję i ustalił, że W. A. przysługuje prawo do emerytury od 1 września 2013r. ,tj. od dnia następnego po rozwiązaniu stosunku pracy z (...)w P. - S. P.w P. (vide: ustalenia faktyczne).